

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419200034
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4419200034.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú E. C., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka X. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. XX, t. č. bytom L. nad I., A. XX, zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka, s. r. o., so sídlom Nové Zámky, Ernestova bašta 2, IČO: 36 857 751 a otec G. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. A. XXX, zastúpený JUDr. Gergelyom Pšenákom, advokátom, so sídlom Nitra, Štefánikova tr. 15, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 9. januára 2019 č. k. 11P/1/2019-14 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd nariadil otcovi povinnosť odovzdať maloletú E. C., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky (I.), vo výroku o určení vyživovacej povinnosti otcovi (III.) a vo výroku, ktorým súd určil, že neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci o úpravu práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu (V.) **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi uložil povinnosť odovzdať maloleté dieťa: E. C., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matke zamietol. Zároveň zaviazal otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa: E. C., nar. XX. XX. XXXX sumou 30 eur mesačne od vykonateľnosti uznesenia, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca do rúk matky. Súd začal konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletej E. C., nar. XX. XX. XXXX podľa § 23 Civilného mimosporového poriadku a určil, že neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 11P/1/2019. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) a § 2 ods. 1, § 23 ods. 1, 2, § 360 ods. 1, § 366, § 367 ods. 1, 2, 3 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP) a uviedol, že matka dňa 03. 01. 2019 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti s tým, že otec je povinný odovzdať maloleté dieťa matke po obdržaní uznesenia a je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 60 eur mesačne. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského pomeru rodičov. Naposledy bývali rodičia s dieťaťom na adrese L. nad I., A. XX, po konflikte rodičov otec zobral maloleté dieťa bez súhlasu matky na adresu B. A. k svojim rodičom. Otec napadol osemročného syna matky, ktorý skončil v nemocnici. Maloletá E. navštevuje materskú školu vo L. nad I., kde má aj detského lekára MUDr. Mariannu Vojtekovú. Súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, keďže otec sa násilne a agresívne správal, maloletá navštevuje materskú školu vo L. nad I., a vzhľadom na útlý vek dieťaťa je v jeho záujme, aby bolo odovzdané do starostlivosti

matky. Z návrhu matky mal za preukázané, že otec pracuje na turnusy aj nočné služby a starostlivosť o dieťa zabezpečujú iní ľudia. Návrh matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti zamietol, pretože rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. V tomto smere nemal za preukázanú žiadnu naliehavosť, prípadne ohrozenie maloletého dieťaťa, pre ktoré by malo byť dieťa zverené do starostlivosti jedného z rodičov. Zdôraznil, že o zverení maloletého dieťaťa bude rozhodovať vo veci samej. Návrhu matke, ktorým žiadala zaviazat' otca na platenie výživného vo výške 60 eur mesačne, čiastočne nevyhovel. Dôvodil, že príjem oboch rodičov nebol zatiaľ preukázaný. V zmysle Zákona o rodine je otec povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa aspoň v minimálnej výške, preto určil otcovi vyživovaciu povinnosť v sume 30 eur mesačne, ktorá je blízka minimálnej výške výživného v zmysle zákona. Mal za to, že v danom prípade bolo potrebné dočasne upraviť vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu, ktorá suma výživného dočasne zabezpečí najdôležitejšie potreby maloletej do doby, kým bude rozhodnuté vo veci samej. V tejto súvislosti poznamenal, že obsahom neodkladného opatrenia je výživné v nevyhnutnej miere, a preto určené výživné slúži len na uspokojovanie základných životných potrieb maloletého dieťaťa. O platení výživného rozhodol od vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré je vykonateľné doručením podľa § 332 ods. 1 CSP. Záverom uviedol, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení neznamená trvalý stav, keďže toto má len prechodný charakter v záujme dočasnej úpravy pomerov účastníkov. V súlade s ust. § 23 CMP zároveň začal konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, vo výrokoch týkajúcich sa nariadenia neodkladného opatrenia, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a zamietnutia návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a tiež jeho zmeny a nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi matke odovzdať maloletú E. C. do jeho osobnej starostlivosti. V prípade, ak sa odvolací súd nestotožní s jeho návrhom, žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravi jeho styk s maloletou tak, že je oprávnený sa ňou stretávať každý párnny týždeň od pondelka 9.00 hod. do soboty 9.00 hod. až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 11P/1/2019. Namietal, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav veci, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tvrdenie matky ohľadom prenajatia si bytu v F. A., kde sa prihlásili na trvalý pobyt, ale z dôvodu finančných problémov nevedeli uhrádzať nájomné a následne sa vrátili do spoločnej domácnosti k rodičom matky a to dňa 01. 09. 2018, označil za účelové. V tejto súvislosti uviedol, že s matkou nikdy spoločne nebýval v F. A., uvedený byt, ktorý prenajímali, bol v obci B. A., pričom obaja aj s maloletou sa vrátili k rodičom matky z dôvodu, že otec matky je onkologicky chorý, má rakovinu, z ktorého dôvodu bolo potrebné a o neho postarať. Poprel, že by sa správal agresívne. Uviedol, že dňa 30. 12. 2018 mu matka oznámila, že chce ísť svojej sestre, ktorá býva vo V. E. kúpiť darček k sviatku a následne chce ísť za ňou na zábavu. Keďže boli Vianoce, ktoré boli finančne pre rodinu náročné, nesúhlasil s konaním matky a chcel, aby zostali doma. Matka s tým nesúhlasila, na čo si pobalil svoje veci a chcel odísť na pár dní k svojim rodičom do B. A.. Maloletá E. chcela ísť s ním, s matkou sa pohádali, matka začala trhať maloletú z jeho rúk, k čomu sa pripojila aj stará matka, ktoré obe počas tohto zakopli o čiernu tašku a spadli na maloletého A. A., ktorý si následne sotením matky a starej matky udrhel hlavu o zárubňu. Následne aj s maloletou odišiel k jeho rodičom. Uviedol, že dňa 02. 01. 2019, keď prišiel k matke, zistil, že má všetky svoje osobné veci pobalené a už prichádzali policajti. Poukázal, že matka si celú situáciu vymyslela. Pracuje každý víkend od soboty rána do pondelka rána a doteraz sa iba on staral o maloletú od pondelka do piatka. Zabezpečoval jej celodenný program, nosil ju a brával zo škôlky, hral sa s ňou a tiež pripravoval jedlo. Rovnako sa riadne staral aj o nevlastného syna A. A., o čom predložil potvrdenie z Materskej školy v B. zo dňa 14. 01. 2019. S poukazom na zásadu prezumpcie neviny mal za to, že nie je možné vychádzať len z jednostranného tvrdenia matky o tom, že by sa správal agresívne a mal spôsobiť maloletému ujmu. V súčasnosti, po vykonateľnosti neodkladného opatrenia, matke maloletú odovzdal do osobnej starostlivosti, pričom od tej doby nemá možnosť s maloletou realizovať styk aj napriek tomu, že matka si je toho vedomá, že citová väzba maloletej na neho je veľmi silná. Mal za to, že o maloletú nie je riadne postarané a v prípade, ak maloletá zostane v osobnej starostlivosti matky, môžu sa u maloletej časom preukázať nedostatky a ohrozenie mravnej výchovy. V tomto smere uviedol, že matka maloletej, ako i stará mama sú zamestnané v riadnom pracovnom pomere, matka maloletej pracuje na rannú a poobedňajšiu zmenu a stará matka odchádza do práce skoro ráno a vracia sa domov okolo 15.00 hod. O maloletú sa stará starý otec, ktorý je však ťažko chorý, má rakovinu. Naviac, celá rodina matky sú ťažkí fajčiari, pričom fajčia aj pred maloletou. Keďže sa nevedel spojiť s matkou maloletej, neodpovedá mu na krátke správy a tiež mu nedovolí telefonovať s maloletou, navštívil materskú školu v L. nad I.,

kde mu uviedli, že maloletá nebola v škôlke od 14. 01. 2019 do 24. 01. 2019, pričom riaditeľka škôlky mu oznámila, že ak maloletá bola v škôlke, priviezol ju a taktiež vyzdvihol starý otec. Vytkol súdu prvej inštancie, že neodkladné opatrenie nariadil bez vyjadrenia príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, z ktorého dôvodu považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za nedôvodné a nezákonné. Uviedol, že aj pred riaditeľkou maloletá plakala na jeho ramenách, uvádzajúc, že jej matka nedovolí telefonovať. Záverom poukázal, že matka má neovládateľné sklony k užívaniu návykových látok, počas tehotenstva nebola ochotná vzdať sa fajčeniu cigariet a aj napriek jeho prosbe a prosbe jeho rodičov, sa jej zdravotný stav zhoršil, hrozil potrat, z ktorého dôvodu bola v mesiaci apríl 2015 aj hospitalizovaná v FNsP Nové Zámky. Matka užíva aj iné návykové látky, z ktorého dôvodu bola aj dňa 26. 05. 2016 hospitalizovaná na FORLIFE n. o., Všeobecná nemocnica.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že pri vypracovaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia došlo k chybe v písaní, týkajúcej sa miesta, kde spolu s otcom maloletej žili až do doby, kým sa nepresťahovali k jej rodičom. Tvrdenia otca považovala za nepravdivé. V tejto súvislosti uviedla, že otec maloletej je agresívnej povahy, pričom ju dlhodobo počas ich spolužitia týral. Jej otec bol svedkom toho, ako ju otec maloletej dvakrát udrel do oblasti tváre a následne zdvihol za krk do vzduchu a oprel o stenu. Ako ju pustil, schytil jej syna z predchádzajúceho vzťahu a hodil ho o radiátor. Následne so synom vyhľadala lekárske ošetrovanie bezprostredne po incidente, v ktorom bol hlavným agresorom otec maloletej. Otec maloletej jej každý deň píše textové správy, že príde navštíviť maloletú, avšak nikdy nepríde a následne jej druhý deň doručí textovú správu, že mu neotvorila dvere. Takéto konanie otca označila za účelové a zavádzajúce. Nesúhlasila s tvrdením otca ohľadom nedostatočnej starostlivosti o maloletú z jej strany. Poukázala, že osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje od jej narodenia, pričom o maloletú je adekvátne postarané, rovnako ako i o jej staršieho syna, pochádzajúceho z predchádzajúceho vzťahu. Navyiac, podozrenia z ohrozovania mravnej výchovy maloletej otec prezentuje až po ich rozchode po iniciovaní tohto konania. Mala za to, že jej snahu o materiálne zabezpečenie seba, ako i jej detí, nemožno kategorizovať ako jej neadekvátnu starostlivosť. Počas jej pobytu v práci jej pomáhajú jej rodičia v rámci bežnej rodičovskej výpomoci. I napriek tomu, že jej otcovi bola diagnostikovaná rakovina, nespôsobuje jeho neschopnosť postarať sa o seba a ani o svoju rodinu. Navyiac, maloletá sa v čase jej pobytu v práci, nachádza v materskej škôlke. Otec pracuje len dva dni v týždni, a to aj len cez víkendy, v automobilke v Trnave, pričom počas ich spolužitia bola nútená vyživovať ho, keďže nebol a doposiaľ ani nie je schopný materiálne zabezpečiť seba a svoju rodinu. Ak by bola maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti, túto by nedokázal zabezpečiť sám a spoliehal by sa na pomoc od svojich rodičov, pričom i starému otcovi z otcovej strany bola taktiež diagnostikovaná rakovina, z ktorého dôvodu nemožno nazerať na zdravotný stav jej otca rovnakou mierou. Maloletá od doby, odkedy sa nachádza v jej osobnej starostlivosti, navštevuje pravidelne materskú školu. Ohľadom tvrdenia otca o jej údajných sklonoch k užívaniu návykových látok, ako aj fajčenia tabaku uviedla, že sa podrobila vyšetreniu na zistenie prítomnosti drog, resp. iných návykových látok v jej krvi, ktorých výsledok bol negatívny. Uzavrela, že zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú jej osobou je nepochybne v záujme maloletej, a to aj s prihliadnutím na jej útlý vek. Z vyššie uvedených dôvodov žiadala napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že v domácnosti otca bolo vykonané šetrenie na dožiadanie kolízneho opatrovníka prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno z dôvodu, že dňa 07. 01. 2019 sa na oddelenie bez predvolania dostavila matka, ktorá uviedla, že otec s ich maloletou dcérou opustil ich spoločnú domácnosť na adrese L. nad I. a v súčasnej dobe sa zdržiava u svojich rodičov na adrese B. A. XXX. Z vykonaného šetrenia v domácnosti otca bolo zistené, že na predmetnej adrese sa nachádza 3-izbový rodinný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve rodičov otca, otec tam má s maloletou samostatnú izbu, maloletá má v domácnosti otca zabezpečené množstvo šiat, hračiek, pri šetrení bola riadne zaopatrená a pôsobila pokojným dojmom. Otec je zamestnaný v spoločnosti Peugeot s miestom výkonu práce Trnava, kde dosahuje čistý mesačný zárobok vo výške 500 eur mesačne, pričom pracuje iba počas víkendov. Dňa 28. 01. 2019 sa na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bez predvolania dostavil otec, ktorý uviedol, že od 09. 01. 2019, kedy dieťa na základe vykonateľného uznesenia Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 11P/1/2019 odovzdal matke, maloletú nevidel, pričom matka mu v styku zámerne bráni. Následne dňa 13. 02. 2019 sa na oddelenie bez predvolania dostavil otec, ktorý opakovane verbalizoval problematické stretávanie sa s maloletou, ktoré sa realizuje na dvore rodinného domu v mieste bydliska matky, a to vždy asi 10 minút. Dňa 18. 02. 2019 bola matka predvolaná na oddelenie, kde uviedla, že v styku otca s maloletou nebráni, otec sa s maloletou stretáva každý druhý deň na cca 15 minút na

dvore rodinného domu. Matka zároveň vyjadrila obavy odovzdať dieťa otcovi na dlhšiu dobu, keďže jej mal otec povedať, že jej dieťa už následne nevráti. Následne bolo dňa 22. 02. 2019 vykonané šetrenie v mieste bydliska matky. Rodina obýva trojizbový rodinný dom, v spoločnej domácnosti žijú aj starí rodičia maloletej a syn A. A., nar. XX. XX. XXXX. Maloletá mala v domácnosti matky zabezpečené dostatočné množstvo šiat a osobných potrieb. Matka je zamestnaná v spoločnosti Foxkon v Nitre ako operátorka výroby s čistým mesačným príjmom okolo 650 eur, pracuje v dvojzmennej prevádzke a v čase jej neprítomnosti jej s výchovou a starostlivosťou o maloletú pomáhajú starí rodičia maloletej. Záverom uviedol, že komunikácia medzi rodičmi je narušená, rodičia maloletej sa nevedia dohodnúť ani na základných a podstatných záležitostiach ohľadne svojej dcéry, ich vyjadrenia a konania sú silne podmienené ich vzájomnou nevráživosťou a negatívnym vzťahom voči sebe. V súčasnosti otec nemá vytvorený dostatočný priestor, úprava styku s maloletou podporuje zachovanie vzájomných citových vzťahov maloletej s otcom a naplňa tiež právo otca podieľať sa na výchove svojej dcéry.

5. Kolízny opatrovník v svojom vyjadrení zo dňa 14. 03. 2019 k vyjadreniu matky uviedol, že úprava styku otca s maloletým dieťaťom, resp. jeho rozšírenie je potrebné a rešpektuje právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom.

6. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že matka podala na neho viac oznámení v súvislosti s jeho údajným agresívnym správaním, avšak matkou tvrdené skutočnosti sú o skutkových okolnostiach jeho správania sú odlišné a rozporuplné. Poprel tvrdenie matky, že každý deň napíše, že príde pozrieť dcéru, a to z B. A. vzdialených od bydliska matky cca 30 km a potom nepríde. V tejto súvislosti poukázal na výpoveď matky na pojednávaní na Okresnom súde Nové Zámky, odbor všeobecnej vnútornej správy dňa 19. 03. 2019 a uviedol, že matka mu dovolí stýkať sa s maloletou len na ulici, do vnútra ho nevpustí a to len na dobu 5 minút. Mal za to, že takýmto konaním matky sú jeho rodičovské práva ako otca riadne obmedzené. Poukázal, že z laboratórnych vyšetrení matky, ako i zo správy MUDr. Vargovej zo dňa 07. 02. 2019, nevyplýva skutočnosť, že matka má neovládateľné sklony k užívaniu návykových látok a tiež, že počas tehotenstva nebola ochotná vzdať sa fajčeniu cigariet a že matka užívala aj iné návykové látky. Záverom sa stotožnil s vyjadrením kolízneho opatrovníka k jeho odvolaniu. Uzavrel, že s maloletou má nadštandardný vzťah a v prípade, ak by v budúcnosti nemohol riadne sa stýkať so svojou dcérou, mal za to, že by to mohlo na maloletej zanechať trvalé následky.

7. Matka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zo dňa 25. 02. 2019 uviedla, že nesúhlasí s návrhom kolízneho opatrovníka. Zdôraznila, že otec maloletej nemá vytvorený dostatočný priestor k tomu, aby sa mohol podieľať na výchove maloletej E.. V tejto súvislosti uviedla, že otcovi nebráni v kontakte s maloletou a opätovne poukazovala na správanie otca, ktorý jej jeden deň napíše, že príde navštíviť dcéru a následne jej na druhý deň pošle textovú správu, že neprišiel, lebo mu neotvorila dvere. Poukázala, že otec sa v prípadoch, kedy na stretnutie príde, dostaví so svojou rodinou, ktorá spolu s otcom vykrikuje a vulgárne nadáva jej rodine. Pri stretnutiach pociťuje maloletá stres a napätie. Opätovne poukazovala na násilné správanie otca a jeho agresivitu. Mala za to, že problematické správanie otca je príčinou toho, že stretnutia s maloletou nemali doposiaľ dlhšie trvanie, keď sa otec viac zaujímal o vulgárne správanie voči nej ako matke ako o maloletú.

8. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka zo dňa 14. 03. 2019 sa písomne vyjadril otec, ktorý uviedol, že sa plne stotožňuje s vyjadrením kolízneho opatrovníka. Opätovne poukázal, že má so svojou dcérou nadštandardný vzťah. V prípade, ak by súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti a matke by upravil styk s maloletou, vedel by zabezpečiť riadnu realizáciu tohto styku bez akýchkoľvek emocionálnych výkyvov a konfliktných situácií. Záverom poukázal, že mu záleží na zdravom psychickom vývoji svojej dcéry.

9. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k vyjadreniu otca uviedol, že sa plne pridriava svojho písomného vyjadrenia k odvolaniu otca zo dňa 25. 02. 2019 a vyjadrenia k vyjadreniu matky zo dňa 14. 03. 2019.

10. Matka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zo dňa 14. 03. 2019 a k vyjadreniu otca zo dňa 18. 03. 2019 uviedla, že o maloletú je v súčasnosti riadne postarané, z ktorého dôvodu otec nepreukázal žiadnu naliehavosť, ani ohrozenie maloletej, pre ktoré by bolo potrebné maloletú zveriť do jeho osobnej starostlivosti. Opätovne poukazovala na agresívne správanie otca a uviedla

totožné argumenty ako vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca, ako i vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zo dňa 25. 02. 2019.

11. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

19. Tretia hlava tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení, zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Na rozdiel od prechádzajúcej úpravy predbežných opatrení možno neodkladné opatrenie nariadiť nielen pred alebo počas konania, ale v odôvodnených prípadoch aj po skončení konania. Ďalšou zásadnou zmenou je, že pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania nemusí súd navrhovateľovi obligatórne uložiť povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, a to najmä za splnenia predpokladu, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. V takom prípade, rovnako ako pri neodkladnom opatrení po skončení konania, konzumuje nariadenie neodkladného opatrenia vec samu a návrh na jeho nariadenie má charakter podania vo veci samej v zmysle § 123 ods. 2 CSP. Otázky úpravy doterajších predbežných opatrení vo veciach maloletých (prípadne v iných mimosporových konaniach) sa presunuli do samostatného mimosporového kódexu - zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

20. Osobitná úprava neodkladných a iných opatrení súdu je obsiahnutá v ustanoveniach § 360 až 369 CMP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania. Súd podľa Civilného mimosporového poriadku nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem. Zrušiť nariadené neodkladné opatrenie môže súd aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. V Civilnom mimosporovom poriadku je osobitne upravený procesný postup, týkajúci sa neodkladných opatrení vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého, o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých (na základe ktorého je možné povoliť vstup do obydlia, v ktorom sa maloletý nachádza, na účely výkonu právomocí orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately).

21. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné vychádzať z účelu neodkladného opatrenia, ktorým je bezodkladná úprava pomerov strán, pričom potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť naliehavá a právna úprava sa nemôže vzťahovať na minulý čas, pretože Civilný mimosporový poriadok v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanoveniach o neodkladných a iných opatreniach súdu, keď v zmysle § 365 až § 368 CSP je možné nariadiť neodkladné opatrenia vo veciach o ochrane maloletého, výživného, osobnej starostlivosti o maloletého a vo veciach povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. O úprave styku rodiča s maloletým je potrebné aplikovať právnu úpravu v ust. § 324 a nasl. CSP. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, ako aj Charty základných práv a Dohovoru o právach dieťaťa najlepší záujem zostáva prvoradým hľadiskom pri akomkoľvek rozhodovaní súdu vo veciach týkajúcich sa maloletých detí, teda aj pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia, i keď to Civilný sporový poriadok už výslovne v § 324 a nasl. neuvádza.

22. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že matka dňa 03. 01. 2019 doručila súdu prvej inštancie návrh, ktorým sa domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej E. C. j, nar. XX. XX. XXXX a nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti a otcovi by bola uložená povinnosť odovzdať maloletú do jej starostlivosti a otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 60 eur mesačne k jej rukám do 20. toho-ktorého mesiaca vopred. Svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že maloletá je t. č. v ohrození, keďže od 30. 12. 2018 je mimo spoločnej domácnosti a otec jej ju odmieta odovzdať. V návrhu matka uviedla, že vzťahy s otcom maloletej sa narušili, otec maloletej začal mať násilnú povahu, terorizoval celú rodinu, z ktorého dôvodu mu oznámila, že sa chce s ním rozísť. Pri tomto nedorozumení ju začal fyzicky napádať, pričom mal. A. A., pochádzajúceho z jej predchádzajúceho vzťahu agresívne napadol, hodil ho o radiátor, v dôsledku čoho bol syn hospitalizovaný v nemocnici do 02. 01. 2019. Na otca podala i trestné oznámenie. Pri tomto konflikte jej otec maloletej vzal maloletú a uniesol ju do F. A. k jeho rodičom, pričom mu ju odmieta vydať. Maloletá navštevuje materskú školu v L. I., kde má aj svojho obvodného lekára. Otec nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletú, otec chodí na turnusy pracovať do Trnavy, čím je dieťa zrejme odkázané na starostlivosť iných ľudí.

23. V súčasnosti prebiehajú súbežne dve konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej E. C., nar. XX. XX. XXXX, a to na Okresnom súde Nové Zámky vedenom pod sp. zn. 11P/1/2019 na základe návrhu matky, doručený súdu prvej inštancie dňa 03. 01. 2019 (predmetné konanie) a na Okresnom súde Komárno vedenom pod sp. zn. 12P/2/2019 na základe návrhu otca, doručený súdu prvej inštancie dňa 04. 01. 2019, ktorým sa domáhal zverenia mal. E. C., nar. XX. XX. XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Následne dňa 15. 01. 2019 otec doručil Okresnému súde Komárno návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia mal. E. do jeho osobnej starostlivosti do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k mal. E.. Uznesením Okresného súdu Komárno zo dňa 23. 01. 2019 č. k. 12P/2/2019-26 bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 9. apríla 2019 č. k. 9CoP/11/2019-57 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

24. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi uložil povinnosť odovzdať maloletú E. do osobnej starostlivosti matky. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matke zamietol. Zároveň otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 30 eur mesačne od vykonateľnosti uznesenia, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca do rúk matky. V súlade s ust. § 23 Civilného mimosporového poriadku začal konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletej. Posledným výrokom určil, že neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, vedenej na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11P/1/2019. Predmetom odvolacieho konania sú odvolaním napadnuté výroky týkajúce sa nariadenia neodkladného opatrenia.

25. Úvodom je potrebné poznamenať, že pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), keďže je vylúčené, aby odvolací súd svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktoré nastali po vydaní napadnutého uznesenia. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, sa maloletá E. C., nar. XX. XX. XXXX nachádzala u otca, ktorý po vzájomnom konflikte s matkou vzal maloletú bez súhlasu matky k jeho

rodičom do B. A.. Pri uvedenom konflikte bol podľa tvrdenia matky zo strany otca napadnutý syn matky, pochádzajúci z jej predchádzajúceho vzťahu, ktorý bol v dôsledku ataku hospitalizovaný v nemocnici. Matka v tejto súvislosti podala na otca maloletej trestné oznámenie. Maloletá navštevovala materskú školu vo L. nad I., kde má aj detskú lekárku MUDr. Marianu Vojtekovú. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, dospel k záveru, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bolo dôvodné neodkladne upraviť pomery účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého bola otcovi uložená povinnosť odovzdať maloletú do osobnej starostlivosti matky a tiež povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 30 eur mesačne od vykonateľnosti uznesenia, vždy do 15. dňa tohto-ktorého mesiaca do rúk matky. Účelom neodkladného opatrenia je totiž bezodkladná úprava pomerov, pričom potreba takejto úpravy musí byť naliehavá. Z obsahu spisu v prejednávanej veci, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, vyplýva, že takáto potreba bezodkladnej úpravy pomerov v danej veci bola naliehavá, keďže otec po tom, ako medzi rodičmi došlo ku konfliktu, bez súhlasu matky vzal maloletú E. k jeho rodičom do B. A. a odmietal ju matke vydať. Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka, matka maloletej má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú, v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, maloletá navštevuje Materskú školu vo L. nad I., kde má aj svojho detského lekára, a preto odvolací súd, prihliadajúc najmä na útlý vek maloletej, mal v zhode so súdom prvej inštancie za to, že je v najlepšom záujme maloletej, aby bola odovzdaná do starostlivosti matky. Rovnako odvolací súd považoval za správne i rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bola otcovi dočasne uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 30 eur mesačne, ktorú sumu súd určil otcovi v minimálnom rozsahu, pričom výšku súdom určenej vyživovacej povinnosti otec vo svojom odvolaní nenamietal. Odvolací súd, reagujúc na námietku otca vo svojom odvolaní, že súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie bez vyjadrenia kolízneho opatrovníka, z ktorého dôvodu označil rozhodnutie súdu prvej inštancie za nezákonné, uvádza, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie, vychádza z osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez výsluchu strán. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania, pričom hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže byť dosiahnuté najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Vzhľadom tak na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení, nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať také skutočnosti, ktoré by inak boli potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. Preto námietka obsiahnutá v odvolaní otca o tom, že pred nariadením neodkladného opatrenia mal byť vyzvaný kolízny opatrovník na vyjadrenie, neobstojí. Rovnako za nedôvodné považoval odvolací súd i jeho tvrdenia v odvolaní ohľadne neovládateľných sklonov matky k užívaniu návykových látok, keď tieto tvrdenia otca neboli v konaní preukázané, pričom matka tieto vo svojom vyjadrení významne poprela, a to predložením laboratórnych výsledkov na prítomnosť omamných látok v jej organizme s negatívnym výsledkom. Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladnej úpravy pomerov nie je riešiť vzájomné nezhody rodičov v otázkach starostlivosti o maloletú E., ale zasiahnuť operatívne v situáciách, ktoré si záujem maloletého dieťaťa skutočne vyžaduje. O zverení maloletého dieťaťa, o výške vyživovacej povinnosti, ako i o úprave styku, bude súd s konečnou platnosťou rozhodovať vo veci samej, t. j. v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, v rámci ktorého konania súd vykoná dokazovanie v otázke, ktorý z rodičov má najvhodnejšie predpoklady pre výkon osobnej starostlivosti o maloletú E., v otázke určenia výšky vyživovacej povinnosti zistenej na základe skúmania majetkových pomerov oboch rodičov, ako i v otázke úpravy styku pri rešpektovaní práva dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom.

26. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie tak matka preukázala naliehavosť a akútnosť neodkladnej úpravy pomerov, z ktorého dôvodu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).